

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ**

**ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
(ΠΑΔ)**

ΜΑΘΗΜΑ 7^ο : Οι Διδακτικοί Στόχοι στη Διδακτική Πράξη

**ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑ
dba0021@uowm.gr**

Ορισμός και Σημασία των Διδακτικών Στόχων

- Οι διδακτικοί στόχοι αποτελούν τον πυρήνα κάθε διδακτικής ενότητας.
- Προσδιορίζουν τι αναμένεται να μάθουν, να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν οι μαθητές μετά το πέρας της διδασκαλίας.
- Λειτουργούν ως κατευθυντήριες γραμμές τόσο για τον εκπαιδευτικό όσο και για τους μαθητές, οργανώνοντας το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες και την αξιολόγηση.
- Η σαφής διατύπωση στόχων ενισχύει την αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας.

Κατηγορίες Διδακτικών Στόχων

Οι διδακτικοί στόχοι ταξινομούνται σε τρεις βασικές κατηγορίες, **σύμφωνα με τον Bloom:**

Γνωστικοί Στόχοι

- Αφορούν **τη νοητική επεξεργασία της πληροφορίας**. Περιλαμβάνουν δεξιότητες όπως η γνώση, η κατανόηση, η εφαρμογή, η ανάλυση, η σύνθεση και η αξιολόγηση. Παραδείγματα:
- Να ορίσουν οι μαθητές βασικές έννοιες.
- Να συγκρίνουν διαφορετικά μοντέλα.
- Να επιλύσουν προβλήματα βασισμένα σε θεωρίες.

Συναισθηματικοί Στόχοι

- Σχετίζονται με **τη στάση, τα συναισθήματα, τις αξίες και τη συμμετοχή των μαθητών**. Αφορούν την **ανάπτυξη ενδιαφέροντος, θετικής στάσης και ενεργής εμπλοκής** στη μαθησιακή διαδικασία. Παραδείγματα:
  - Να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για το θέμα.
  - Να συνεργαστούν με τους συμμαθητές τους με σεβασμό.
  - Να υιοθετήσουν υπεύθυνη στάση απέναντι σε κοινωνικά ζητήματα.

Ψυχοκινητικοί Στόχοι

- Αναφέρονται σε **κινητικές δεξιότητες, στον συντονισμό και στην πρακτική εφαρμογή γνώσεων**. Είναι σημαντικοί σε **μαθήματα με εργαστηριακή, τεχνική ή καλλιτεχνική φύση**. Παραδείγματα:
  - Να χρησιμοποιήσουν σωστά εργαλεία ή τεχνικές.
  - Να δημιουργήσουν ένα έργο με συγκεκριμένες οδηγίες.
  - Να επιδείξουν ακρίβεια στην εκτέλεση κινήσεων.

Γνωστικοί Στόχοι

Οι γνωστικοί στόχοι σχετίζονται με τη **νοητική επεξεργασία της πληροφορίας** και αφορούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις διανοητικές λειτουργίες που απαιτούνται για την κατανόηση και επίλυση προβλημάτων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει ένα **ευρύ φάσμα γνωστικών διαδικασιών**, από την απλή ανάκληση πληροφοριών έως την υψηλού επιπέδου κριτική σκέψη.

Η κατηγοριοποίηση των γνωστικών στόχων βασίζεται στην **Ταξινομία του Bloom**, η οποία περιλαμβάνει τα εξής επίπεδα:

- **Γνώση (Remembering)** – Ανάκληση πληροφοριών
- **Κατανόηση (Understanding)** – Ερμηνεία και εξήγηση εννοιών
- **Εφαρμογή (Applying)** – Χρήση γνώσεων σε νέες καταστάσεις
- **Ανάλυση (Analyzing)** – Διάσπαση πληροφοριών σε μέρη για κατανόηση
- **Σύνθεση (Creating)** – Δημιουργία νέων δομών ή προσεγγίσεων
- **Αξιολόγηση (Evaluating)** – Κριτική θεώρηση ιδεών ή λύσεων

Ενδεικτικά παραδείγματα Γνωστικών Στόχων :

- Να **ορίσουν** οι μαθητές βασικές έννοιες όπως "μέση τιμή", "συντακτική ανάλυση", "κοινωνική ανισότητα".
- Να **συγκρίνουν** διαφορετικά θεωρητικά μοντέλα ή στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων.
- Να **εφαρμόσουν** συγκεκριμένη μεθοδολογία για την ανάλυση ενός φαινομένου.
- Να **αναλύσουν** τα αίτια και τις συνέπειες ιστορικών γεγονότων ή οικονομικών τάσεων.
- Να **συνθέσουν** πληροφορίες από πολλαπλές πηγές σε ένα ολοκληρωμένο έργο.
- Να **αξιολογήσουν** την εγκυρότητα ενός επιχειρήματος ή την καταλληλότητα μιας λύσης.

SOS ! Οι γνωστικοί στόχοι είναι **μετρήσιμοι**, συχνά συνδέονται με **γραπτές ή προφορικές αξιολογήσεις** και αποτελούν τη βάση για τη δομή της πλειονότητας των μαθημάτων στη σχολική και πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Γνωστικοί Στόχοι - Παραδείγματα

Στατιστική

- Να υπολογίζουν οι μαθητές τη μέση τιμή, τη διάμεσο και τη διασπορά ενός συνόλου δεδομένων.
- Να ερμηνεύουν οι μαθητές γραφήματα συχνοτήτων και να εξάγουν συμπεράσματα.

Γλώσσα

- Να εντοπίζουν οι μαθητές τα βασικά μέρη ενός επιχειρηματολογικού κειμένου (θέση, επιχείρημα, αντεπιχείρημα).
- Να διακρίνουν οι μαθητές διαφορετικά επίπεδα ύφους σε γραπτό λόγο (επίσημο, ανεπίσημο, λογοτεχνικό κ.ά.).

Συναισθηματικοί Στόχοι

- Οι συναισθηματικοί στόχοι εστιάζουν στη **συναισθηματική και ηθική διάσταση της μάθησης**, δηλαδή σε όσα σχετίζονται με στάσεις, αξίες, ενδιαφέροντα, συναισθήματα και συμπεριφορές των μαθητών. Αυτή η διάσταση είναι κρίσιμη για τη **διαμόρφωση προσωπικής και κοινωνικής ταυτότητας**, καθώς και για την ενεργή και ουσιαστική εμπλοκή του μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία.

Η ταξινόμηση των συναισθηματικών στόχων σύμφωνα με τον Krathwohl περιλαμβάνει στάδια όπως:

- **Λήψη (Receiving)** – Προθυμία για ακρόαση ή συμμετοχή
- **Απόκριση (Responding)** – Ενεργή συμμετοχή στη μαθησιακή εμπειρία
- **Αξιολόγηση (Valuing)** – Ανάπτυξη σταθερών αξιών και στάσεων
- **Οργάνωση (Organizing)** – Εσωτερίκευση αξιών
- **Χαρακτηρισμός (Characterizing)** – Πλήρης ενσωμάτωση των αξιών στη συμπεριφορά

Ενδεικτικά παραδείγματα:

- Να **εκδηλώσουν ενδιαφέρον** για ένα κοινωνικό ή επιστημονικό ζήτημα.
- Να **συμμετέχουν ενεργά** στη συζήτηση ή σε συνεργατικές δραστηριότητες.
- Να **συνεργαστούν με σεβασμό** με τους συμμαθητές τους, ανεξαρτήτως διαφωνιών.
- Να **αναπτύξουν ενσυναίσθηση** απέναντι σε κοινωνικά φαινόμενα ή μειονότητες.
- Να **υιοθετήσουν υπεύθυνη στάση** απέναντι στο περιβάλλον ή στον δημόσιο λόγο.
- Να **επιδείξουν αυτογνωσία** σε σχέση με τις προσωπικές τους πεποιθήσεις.
- Η επίτευξη αυτών των στόχων αξιολογείται κυρίως μέσω **παρατήρησης συμπεριφορών, αναστοχαστικών κειμένων ή συμμετοχής σε δραστηριότητες που απαιτούν λήψη θέσης.**

Συναισθηματικοί Στόχοι- Παραδείγματα

Στατιστική

- Να αναγνωρίσουν οι μαθητές τη χρησιμότητα της στατιστικής στην καθημερινή ζωή και στη λήψη αποφάσεων.
- Να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για την ορθολογική ερμηνεία αριθμητικών δεδομένων.

Γλώσσα

- Να εκφράζουν σεβασμό στις απόψεις των συμμαθητών τους κατά την ανταλλαγή επιχειρημάτων.
- Να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στην ανάγνωση ποικίλων ειδών κειμένων.

Ψυχοκινητικοί Στόχοι

- Οι ψυχοκινητικοί στόχοι αφορούν την **ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούν σωματικό συντονισμό και κινητική εμπλοκή**, σε συνδυασμό με τη γνωστική κατανόηση. Είναι βασικοί σε μαθήματα τεχνικής φύσης, καλλιτεχνικών, πληροφορικής, φυσικής αγωγής, εργαστηριακών μαθημάτων, αλλά και σε κάθε διδακτική κατάσταση που απαιτεί **εφαρμογή γνώσης μέσω πράξης**.

Η ταξινομία του Simpson και άλλων θεωρητικών περιλαμβάνει στάδια:

- **Αντίληψη (Perception)** – Ανίχνευση ερεθισμάτων για κινητική δράση
- **Ετοιμότητα (Set)** – Προετοιμασία για εκτέλεση μιας πράξης
- **Καθοδηγούμενη Απόδοση (Guided Response)** – Πρώιμα στάδια μάθησης με καθοδήγηση
- **Μηχανισμός (Mechanism)** – Αυτοματοποιημένες δεξιότητες
- **Σύνθετη Απόδοση (Complex Overt Response)** – Πολύπλοκες και συντονισμένες κινήσεις
- **Προσαρμογή (Adaptation)** – Προσαρμογή των δεξιοτήτων σε νέες καταστάσεις
- **Δημιουργία (Origination)** – Δημιουργία νέων κινητικών μορφών ή τεχνικών

Ενδεικτικά παραδείγματα:

- Να χειρίζονται με ακρίβεια εργαλεία στατιστικής σε ηλεκτρονικό περιβάλλον.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικές παρουσίασης κατά την προφορική έκθεση (στάση σώματος, φωνή, βλέμμα).
- Να δημιουργήσουν ένα καλλιτεχνικό ή τεχνικό έργο με βάση συγκεκριμένες οδηγίες.
- Να εκτελούν πειράματα με σωστή χρήση των οργάνων και με ασφάλεια.
- Να αναπτύξουν βασικές δεξιότητες πληκτρολόγησης για συγγραφή εργασιών.
- Να προσαρμόζουν την κίνηση ή τη δράση τους ανάλογα με τις απαιτήσεις της δραστηριότητας.
- Η αξιολόγηση αυτών των στόχων γίνεται συχνά με φύλλα παρατήρησης, rubrics δεξιοτήτων, βιντεοσκόπηση δραστηριότητας ή τελικό προϊόν (έργο, παρουσίαση, πείραμα).

Ψυχοκινητικοί Στόχοι- Παραδείγματα

Στατιστική

- Να κατασκευάζουν οι μαθητές σωστά διαγράμματα (ραβδογράμματα, κυκλικά κ.ά.) βάσει δεδομένων.
- Να χειρίζονται βασικά εργαλεία στατιστικής στο λογισμικό (π.χ. Excel ή GeoGebra).

Γλώσσα

- Να δημιουργούν οι μαθητές ένα καλογραμμένο επιχειρηματολογικό κείμενο με ορθή δομή.
- Να προφέρουν με σαφήνεια και κατάλληλο ύφος τα κείμενά τους κατά την προφορική παρουσίαση.

Παραδείγματα Διδακτικών Στόχων ανά Επίπεδο της Ταξινομίας του Bloom

Επίπεδο Bloom	Στατιστική – Παράδειγμα Στόχου	Γλώσσα – Παράδειγμα Στόχου
1. Γνώση	Να ανακαλούν οι μαθητές τους ορισμούς της μέσης τιμής και της διαμέσου.	Να αναγνωρίζουν τα βασικά μέρη ενός άρθρου (εισαγωγή, κύριο μέρος, επίλογος).
2. Κατανόηση	Να εξηγούν τη σημασία της διασποράς σε ένα δείγμα.	Να εξηγούν τη διαφορά μεταξύ υποκειμενικού και αντικειμενικού ύφους.
3. Εφαρμογή	Να υπολογίζουν οι μαθητές μέση τιμή από πραγματικά δεδομένα.	Να εντάσσουν μεταφορικές εκφράσεις σε δικά τους κείμενα.
4. Ανάλυση	Να αναλύουν ποια μέτρα τάσης είναι κατάλληλα σε διαφορετικά σετ δεδομένων.	Να αναλύουν την επιχειρηματολογική δομή ενός άρθρου γνώμης.
5. Σύνθεση	Να δημιουργούν ένα σύνολο δεδομένων και να το αναπαριστούν με γραφήματα.	Να γράφουν άρθρα με σαφή θέση και τεκμηριωμένα επιχειρήματα.
6. Αξιολόγηση	Να αξιολογούν την ακρίβεια στατιστικών συμπερασμάτων από άρθρα Τύπου.	Να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των επιχειρημάτων σε ένα κείμενο.

Πίνακας Αντιστοίχισης Στόχων – Δραστηριοτήτων – Αξιολόγησης

Διδακτικός Στόχος	Δραστηριότητα	Αξιολόγηση
Να υπολογίζουν οι μαθητές μέτρα κεντρικής τάσης (μέση τιμή, διάμεσο, επικρατούσα).	Λύση φύλλου εργασίας με δεδομένα από πραγματικές δημοσκοπήσεις.	Ατομική γραπτή εργασία με πράξεις και ερμηνεία των αποτελεσμάτων.
Να κατασκευάζουν και να ερμηνεύουν στατιστικά γραφήματα.	Δημιουργία ραβδογράμματος σε Excel ή διαγράμματος σε χαρτί.	Παρουσίαση διαγράμματος και προφορική εξήγηση των αποτελεσμάτων.
Να αξιολογούν τη χρήση στατιστικής σε MME.	Ανάλυση άρθρου εφημερίδας που παρουσιάζει στατιστικά στοιχεία.	Συζήτηση στην τάξη και σύντομο γραπτό σχόλιο (κριτική προσέγγιση).

Διδακτικό Σενάριο

1. Διδακτικοί Στόχοι

- Γνωστικοί Στόχοι
- Συναισθηματικοί Στόχοι
- Ψυχοκινητικοί Στόχοι

2. Διδακτικό Υλικό και Μέσα

Π.χ. Φύλλα εργασίας με σχετικές δραστηριότητες

3. Δομή της Μικροδιδασκαλίας

- Α. Εισαγωγή (3-4 λεπτά)
- Β. Κύριο Μέρος (7-8 λεπτά)
- Γ. Ανατροφοδότηση και Αξιολόγηση (3-4 λεπτά)